

STOWARZYSZENIE POLSKI INSTYTUT PRAW GŁUCHYCH

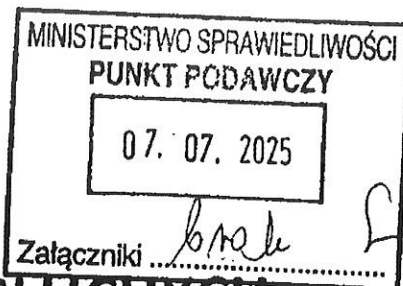
UL. A. GAJKOWICZA 5/85, 03-562 WARSZAWA

REGON : 369501740

NIP : 5242852956

E-MAIL : biuro.spipg@wp.pl

Warszawa, dn. 7.07.2025 r.

Szanowny Pan
Dr hab. Adam Bodnar
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Przedmiot petycji – zmiany w prawie w postaci nowelizacji ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie w celu zapewnienia osobom głuchym pełnego dostępu do usług notarialnych, poprzez dostosowanie procedur notarialnych do ich potrzeb komunikacyjnych i usunięcie istniejących barier w zakresie korzystania z tych usług.

PETYCJA

Szanowny Panie Ministrze,

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach zwracamy się w interesie publicznym z petycją o nowelizację ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie w celu zapewnienia osobom głuchym pełnego dostępu do usług notarialnych, poprzez dostosowanie procedur notarialnych do ich potrzeb komunikacyjnych i usunięcie istniejących barier w zakresie korzystania z tych usług.

Niniejsza petycja, skierowana do Ministra Sprawiedliwości, ma na celu zainicjowanie pilnej nowelizacji ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie.

Celem postulowanych zmian jest usunięcie istniejących barier prawnych i komunikacyjnych, które w sposób nieuzasadniony ograniczają dostęp osób Głuchych do usług notarialnych, naruszając tym samym ich fundamentalne prawa do równości, godności i pełnego uczestnictwa w życiu prawnym i społecznym. Proponowane zmiany dotyczą kwestii obowiązkowego "odczytywania aktu", stygmatyzującej terminologii, prawa wyboru tłumacza oraz odpłatności za usługi tłumaczeniowe.

Notariusz, zgodnie z Art. 2 § 1 Ustawy Prawo o notariacie, działa jako osoba zaufania publicznego, korzystając z ochrony przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

Czynności notarialne, dokonywane przez notariusza zgodnie z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego. Ta szczególna rola notariatu, polegająca na zapewnieniu pewności i bezpieczeństwa obrotu prawnego, nakłada na niego obowiązek równego i dostępnego świadczenia usług dla wszystkich obywateli, w tym osób ze szczególnymi potrzebami.

Obecne zapisy Ustawy Prawo o notariacie, w szczególności te dotyczące odczytywania aktu, w praktyce tworzą znaczące bariery komunikacyjne dla osób Głuchych, uniemożliwiając im samodzielne wyrażenie woli.

RPW/271808/2025 P
Data: 2025-07-07

Problem pogłębia archaiczna i obraźliwa terminologia oraz nieuregulowana kwestia kosztów tłumaczenia języka migowego, które obecnie obciążają osoby Głuche, mimo że dostęp do usług publicznych powinien być równy i bezpłatny w zakresie niezbędnej dostępności.

Uzasadnienie

A. Kontekst prawny i społeczne znaczenie dostępności

1. Prawo krajowe

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Ustawa ta określa środki służące zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz obowiązki podmiotów publicznych w tym zakresie, z celem usuwania barier i zapobiegania ich powstawaniu. Jest to kluczowy element rządowego programu „Dostępność Plus”. Ustawa definiuje „barierę” jako przeszkodę lub ograniczenie architektoniczne, cyfrowe lub informacyjno-komunikacyjne, które uniemożliwia lub utrudnia osobom ze szczególnymi potrzebami udział w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

Kluczowe dla zrozumienia zakresu tej regulacji jest zdefiniowanie, kto jest uznawany za podmiot publiczny. Zgodnie z Art. 3 tej ustawy, obowiązek zapewnienia dostępności spoczywa m.in. na jednostkach sektora finansów publicznych oraz innych osobach prawnych, utworzonych w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, które są w określonym stopniu finansowane, posiadają udziały, są nadzorowane lub mają prawo do powoływania organów zarządzających przez podmioty publiczne.

Notariusz, choć nie jest formalnie jednostką sektora finansów publicznych ani organem administracji publicznej w rozumieniu Kodeksu Postępowania Administracyjnego, pełni funkcję osoby zaufania publicznego. Czynności notarialne, które dokonuje zgodnie z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego. Minister Sprawiedliwości powołuje notariusza, wyznacza siedzibę jego kancelarii oraz sprawuje nadzór nad notariatem.

To silne powiązanie z państwem i publiczny charakter świadczonych usług, które są niezbędne dla bezpieczeństwa obrotu prawnego i zaspokajania powszechnych potrzeb obywateli, uzasadnia objęcie notariuszy standardami dostępności przewidzianymi dla podmiotów publicznych.

Obecny stan prawny, który nie klasyfikuje notariuszy wprost jako podmiotów zobowiązanych do zapewnienia pełnej dostępności na koszt państwa, prowadzi do systemowej niespójności.

Obywatele ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby Głuche, napotykają bariery w dostępie do usług o fundamentalnym znaczeniu prawnym. Taka sytuacja zmusza ich do poszukiwania notariuszy, którzy indywidualnie zapewniają dostępność komunikacyjną, często poza miejscem zamieszkania. Jest to forma dyskryminacji i jest sprzeczna z duchem ustawy o zapewnianiu dostępności, która ma na celu usuwanie wszelkich przeszkód utrudniających pełne i skuteczne uczestnictwo w życiu społecznym na zasadzie równości.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się

Ustawa ta gwarantuje osobom uprawnionym prawo do swobodnego korzystania z wybranej przez siebie formy komunikowania się. Nakłada ona na organy administracji publicznej obowiązek zapewnienia dostępu do usług tłumacza języka migowego (PJM, SJM) lub tłumacza-przewodnika. Co istotne, usługa ta jest bezpłatna dla osoby uprawnionej będącej osobą niepełnosprawną. Ponadto, ustawa wyraźnie stanowi, że podmiot zobowiązany musi zapewnić możliwość korzystania z pomocy wybranego tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.

Ta rozbieżność w traktowaniu notariuszy w porównaniu do innych organów administracji publicznej jest problematyczna. Osoba Głucha ma zapewnionego bezpłatnego tłumacza w urzędzie gminy czy sądzie, ale musi ponosić koszty u notariusza, mimo że obie instytucje świadczą usługi o fundamentalnym znaczeniu prawnym i publicznym.

Taka sytuacja rodzi nierówność w dostępie do wymiaru sprawiedliwości i bezpieczeństwa prawnego, ponieważ koszty te stanowią znaczącą barierę finansową dla wielu osób.

Z uwagi na publiczny charakter funkcji spełnianych przez notariuszy oraz fakt, że ich czynności mają charakter dokumentu urzędowego, powinni oni być traktowani jako podmioty zobowiązane w rozumieniu Ustawy o języku migowym, a koszty tłumaczenia powinny być pokrywane przez Skarb Państwa. Jest to kluczowe dla spójności systemu prawnego i realizacji zasady równości, eliminując dyskryminację ekonomiczną w dostępie do usług prawnych.

Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie

Obecne brzmienie Art. 87 § 1 pkt 2 Ustawy stanowi, że "Jeżeli osoba biorąca udział w czynnościach... jest głucha lub głuchoniema, notariusz jest obowiązany przekonać się, że treść czynności jest jej dokładnie znana i rozumiała, z tym że notariusz może przywołać do czynności biegłego". Art. 92 § 1 pkt 7 wymaga, aby akt notarialny zawierał "stwierdzenie, że akt został odczytany, przyjęty i podpisany". Natomiast Art. 94 § 1 precyzuje, że "Akt notarialny przed podpisaniem powinien być odczytany przez notariusza lub przez inną osobę w jego obecności".

Powyższe zapisy tworzą znaczące bariery. Zapis o "odczytaniu" jest przez wielu notariuszy interpretowany dosłownie jako odczytanie na głos, co zmusza osoby Głuche do korzystania z tłumacza PJM, nawet jeśli osoba Głucha jest biegła w języku polskim w piśmie, ale nie odbiera go słuchowo. Brakuje istotnej opcji poprzestania na samodzielnym przeczytaniu aktu przez osobę stawającą w obecności notariusza.

2. Prawo międzynarodowe i unijne

Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (KPON), ratyfikowana przez Polskę

Polska ratyfikowała Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, co nakłada na nią konkretne zobowiązania. Konwencja zakazuje dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność i nakazuje państwom zapewnienie równości wobec prawa.

Każda osoba z niepełnosprawnością ma takie same prawa i wolności, jak każdy inny człowiek. Państwo musi zapewnić ochronę przed dyskryminacją i równe traktowanie.

Art. 13 Konwencji gwarantuje osobom z niepełnosprawnościami prawo do dostępu do sądów i wsparcia w tym zakresie, a pracownicy instytucji powinni być szkoleni w zakresie niepełnosprawności. Usługi notarialne, będące integralnym elementem systemu prawnego i wymiaru sprawiedliwości, muszą być w pełni dostępne, aby zapewnić realizację tego prawa.

Ponadto, Art. 21 Konwencji o wolności wypowiedzi i dostępie do informacji stanowi, że państwo musi zapewnić osobom z różnymi niepełnosprawnościami informacje w takich formach, jakie są im potrzebne, i osoby te nie mogą za to dodatkowo płacić.

Komunikacja obejmuje różne sposoby, w tym pisemne, języki migowe, Braille'a, czy dostępne multimedia.

Obecne przepisy Prawa o notariacie i ich literalna interpretacja przez notariuszy (wymóg odczytu na głos, brak możliwości samodzielnego przeczytania, obciążanie kosztami tłumacza) stanowią bezpośrednie naruszenie zobowiązań Polski wynikających z KPON.

Odmowa samodzielnego przeczytania aktu przez osobę Głuchą, która potrafi czytać, jest formą dyskryminacji i braku poszanowania jej autonomii. Obciążanie kosztami tłumacza jest sprzeczne z zasadą bezpłatnego dostępu do informacji w zrozumiałej formie dla osób z niepełnosprawnościami.

Nowelizacja Ustawy Prawo o notariacie jest zatem niezbędna do pełnej implementacji i przestrzegania międzynarodowych standardów praw człowieka w Polsce, wzmacniając wizerunek państwa jako dbającego o prawa wszystkich swoich obywateli i promującego włączenie społeczne.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 (Europejski Akt o Dostępności - EAA)

Europejski Akt o Dostępności (EAA), choć nie wymienia wprost usług notarialnych, ma na celu harmonizację wymogów dostępności produktów i usług w całej Unii Europejskiej, promując równe szanse i dostęp do przestrzeni publicznej, informacji i komunikacji dla osób z niepełnosprawnościami. Dyrektywa weszła w życie 28 czerwca 2025 r.

EAA obejmuje szeroki zakres usług, w tym usługi bankowe, e-commerce, strony internetowe, aplikacje mobilne. Podkreśla, że informacje muszą być dostępne za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego. Chociaż usługi notarialne nie są bezpośrednio objęte EAA, ich fundamentalne znaczenie dla obywateli w zakresie obrotu prawnego, dziedziczenia czy ustanawiania pełnomocnictw, plasuje je jako usługi o charakterze powszechnym i publicznym. Duch EAA, który dąży do zapewnienia dostępności w kluczowych obszarach życia, powinien być inspiracją dla krajowych regulacji w odniesieniu do notariatu, zwłaszcza w zakresie komunikacji i dostępu do informacji.

Implementacja zasad EAA do polskiego Prawa o notariacie, nawet jeśli nie jest to bezpośrednio wymagane przez dyrektywę, wzmocni spójność polskiego systemu prawnego z ogólnounijnymi trendami w zakresie dostępności i praw osób z niepełnosprawnościami.

To proaktywne działanie, które zwiększy bezpieczeństwo prawne i komfort obywateli, a także zmniejszy ryzyko przyszłych sporów prawnych wynikających z braku dostępności.

B. Analiza problemów i szczegółowe propozycje zmian

1. Bariera "odczytania aktu" i konieczność umożliwienia samodzielnego przeczytania

Obowiązujący przepis Art. 94 § 1 Prawa o notariacie, wymagający "odczytania" aktu notarialnego, jest często interpretowany przez notariuszy jako konieczność odczytania na głos. Dla osób Głuchych, władających językiem polskim w piśmie (a nawet w mowie), ale nie odbierających go słuchowo, stanowi to poważną barierę. Wymusza to obecność tłumacza PJM, nawet jeśli osoba Głucha woli komunikację pisemną i jest w stanie samodzielnie zrozumieć treść aktu po przeczytaniu. To ogranicza nie tylko możliwości korzystania z usług notariuszy, lecz także pracy w tym charakterze.

Notariusz ma obowiązek przekonać się, że treść czynności jest znana i zrozumiała dla osoby biorącej w niej udział [Art. 87 § 1 pkt 2]. Istniejące zapisy umożliwiają notariuszowi sprawdzenie zrozumienia aktu np. poprzez komunikację pisemną.

Osoby Głuche, władające językiem polskim w piśmie, mogą nie chcieć obecności tłumacza PJM z różnych względów. Umożliwienie samodzielnego przeczytania aktu przez osobę Głuchą, w obecności notariusza, jest racjonalnym usprawnieniem, które nie umniejsza roli notariusza w weryfikacji zrozumienia aktu. Wręcz przeciwnie, pozwala na bardziej efektywną i komfortową komunikację, zgodną z preferencjami osoby Głuchej.

To rozwiązanie jest w pełni zgodne z zasadami dostępności informacyjno-komunikacyjnej i prawem do swobodnego wyboru formy komunikacji.

Taka zmiana wyeliminuje niepotrzebne bariery, zwiększy autonomię osób Głuchych w procesie prawnym i przyczyni się do efektywniejszego funkcjonowania kancelarii notarialnych, zmniejszając konieczność poszukiwania "dostępnych" notariuszy w innych częściach kraju. Pozwoli to również notariuszom na elastyczne dostosowanie się do indywidualnych potrzeb komunikacyjnych, zamiast sztywnego trzymania się literalnej interpretacji "odczytania".

2. Archaiczna i stygmatyzująca terminologia

Termin "głuchoniemy" jest przestarzały, pejoratywny i stygmatyzujący.

Sugeruje, że osoba Głucha nie jest w stanie mówić, co jest niezgodne z rzeczywistością i ignoruje fakt, że osoby Głuche posługują się własnym językiem – Polskim Językiem Migowym (PJM) – oraz innymi środkami komunikacji. Używanie tego terminu jest formą dyskryminacji językowej i narusza zasadę poszanowania godności osób z niepełnosprawnościami.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich konsekwentnie używa terminu "osoby głuche" jako preferowanego i dokładniejszego.

Język prawny ma moc kształtowania percepcji społecznej i prawnej.

Utrzymywanie obraźliwego terminu w ustawie państwowej jest nie tylko brakiem szacunku, ale także legitymizuje błędne i krzywdzące stereotypy dotyczące osób Głuchych.

Zmiana terminologii jest fundamentalnym krokiem w kierunku inkluzywnego języka prawnego, odzwierciedlającego współczesne rozumienie niepełnosprawności i praw człowieka oraz wspierającego tożsamość kulturową i językową osób Głuchych.

Ta zmiana, choć pozornie drobna, ma ogromne znaczenie symboliczne i praktyczne. Przyczyni się do podniesienia świadomości społecznej, poprawy wizerunku osób Głuchych w społeczeństwie i eliminacji barier mentalnych, co jest zgodne z duchem Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

3. Prawo wyboru tłumacza i kwestia odpłatności za usługi dostępności

Obecne przepisy Ustawy Prawo o notariacie nie dają osobie Głuchej prawa do wskazania tłumacza, co jest fundamentalnym prawem w kontaktach z podmiotami publicznymi.

W tak ważnych czynnościach prawnych jak akty notarialne, zaufanie do tłumacza i jego kompetencje są kluczowe dla prawidłowego wyrażenia woli i zapewnienia bezpieczeństwa prawnego. Osoba Głucha powinna mieć możliwość wyboru tłumacza, z którym czuje się komfortowo i którego kompetencjom ufa, szczególnie, że to ona ponosi konsekwencje prawne czynności.

Obecnie koszty tłumacza ponosi osoba Głucha, co stanowi rażącą dyskryminację i barierę finansową w dostępie do niezbędnych usług prawnych.

Zgodnie z Art. 11 ust. 3 Ustawy o języku migowym, usługa tłumacza języka migowego jest bezpłatna dla osoby uprawnionej będącej osobą niepełnosprawną w kontaktach z organami administracji publicznej.

Usługi notarialne, ze względu na ich publiczny charakter i status dokumentu urzędowego, powinny być traktowane jako usługi publiczne w kontekście dostępności.

Obciążanie osoby Głuchej kosztami tłumacza jest formą dyskryminacji ekonomicznej i narusza zasadę równości dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

To państwo, które czerpie środki z podatków wszystkich obywateli, powinno zapewnić równy dostęp do fundamentalnych usług prawnych. Istniejący mechanizm ponoszenia kosztów przez Skarb Państwa dla stron zwolnionych z opłat za czynności notarialne stanowi precedens i wskazuje na możliwość rozszerzenia tego mechanizmu na koszty dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Przeniesienie kosztów na Skarb Państwa jest nie tylko kwestią sprawiedliwości społecznej, ale także wypełnieniem zobowiązań międzynarodowych Polski (KPON) i krajowych (Ustawa o dostępności, Ustawa o języku migowym) w zakresie zapewnienia pełnej dostępności. Zapewni to, że osoby Głuche nie będą zmuszone do ponoszenia dodatkowych, nieuzasadnionych obciążeń finansowych za korzystanie z usług, które dla osób słyszących są dostępne bez dodatkowych kosztów komunikacyjnych.

To wzmocni zaufanie obywateli do instytucji państwowych i notariatu.

Tabela 1: Proponowane Zmiany w Ustawie Prawo o notariacie

Obecny przepis	Proponowana zmiana	Uzasadnienie zmiany
<p>Art. 87. § 1. pkt 2. Jeżeli osoba biorąca udział w czynnościach: (...) jest głucha lub głuchoniema, notariusz jest obowiązany przekonać się, że treść czynności jest jej dokładnie znana i zrozumiała, z tym że notariusz może przywołać do czynności biegłego</p>	<p>Art. 87. § 1. pkt 2. Jeżeli osoba biorąca udział w czynnościach: (...) jest głucha, notariusz jest obowiązany przekonać się, że treść czynności jest jej dokładnie znana i zrozumiała, z tym że notariusz [w porozumieniu z osobą głuchą i za jej zgodą] może przywołać do czynności biegłego [tłumacza polskiego języka migowego lub asystenta notującego]</p>	<p>Usunięcie stygmatyzującego terminu "głuchoniemy" na rzecz neutralnego "głuchy", zgodnie z zasadami niedyskryminacji i poszanowania godności (KPON Art. 5, 21). Dodanie prawa wyboru tłumacza przez osobę Głuchą, co jest zgodne z Art. 10 Ustawy o języku migowym i zwiększa bezpieczeństwo prawne oraz komfort komunikacji. Precyzowanie rodzaju biegłego.</p>
<p>Dodanie do ustawy: Brak zapisu dotyczącego odpłatności za usługi tłumaczeniowe dla osób Głuchych w ustawie.</p>	<p>Dodanie do ustawy: Art. 87. § 1. Jeżeli osoba biorąca udział w czynnościach: [6) Za czynność, o której mowa w pkt 2, koszty ponosi Skarb Państwa.]</p>	<p>Przeniesienie kosztów tłumaczenia na Skarb Państwa, zgodnie z zasadą równości dostępu do usług publicznych i bezpłatności usług tłumaczeniowych dla osób niepełnosprawnych w kontaktach z podmiotami publicznymi (Ustawa o języku migowym Art. 11 ust. 3; KPON Art. 21). Eliminuje barierę finansową i dyskryminację ekonomiczną.</p>
<p>Art. 92. § 1. pkt 7. Akt notarialny powinien zawierać: (...) stwierdzenie, że akt został odczytany, przyjęty i podpisany;</p>	<p>Art. 92. § 1. pkt 7. Akt notarialny powinien zawierać: (...) stwierdzenie, że akt został odczytany [lub przeczytany przez stawającego], przyjęty i podpisany;</p>	<p>Umożliwienie samodzielnego przeczytania aktu przez osobę Głuchą, co jest racjonalnym usprawnieniem i realizacją prawa do swobodnego wyboru formy komunikacji (Ustawa o języku migowym Art. 3 ust. 1; Ustawa o dostępności</p>

		Art. 4). Zwiększa autonomię i efektywność komunikacji.
<p>Art. 94. § 1. Akt notarialny przed podpisaniem powinien być odczytany przez notariusza lub przez inną osobę w jego obecności. Przy odczytaniu aktu notariusz powinien się przekonać, że osoby biorące udział w czynności dokładnie rozumieją treść oraz znaczenie aktu, a akt jest zgodny z ich wolą. Na żądanie powinny być odczytane również załączniki do aktu.</p>	<p>Art. 94. § 1. Akt notarialny przed podpisaniem powinien być odczytany przez notariusza lub przez inną osobę w jego obecności [lub oddany do przeczytania stawającemu w przypadku, gdy jest to osoba głucha]. Przy odczytaniu aktu notariusz powinien się przekonać, że osoby biorące udział w czynności dokładnie rozumieją treść oraz znaczenie aktu, a akt jest zgodny z ich wolą. Na żądanie powinny być odczytane [lub oddane do przeczytania] również załączniki do aktu.</p>	<p>Umożliwienie samodzielnego przeczytania aktu przez osobę Głuchą, co jest racjonalnym usprawnieniem i realizacją prawa do swobodnego wyboru formy komunikacji (Ustawa o języku migowym Art. 3 ust. 1; Ustawa o dostępności Art. 4). Zwiększa autonomię i efektywność komunikacji.</p>

Podsumowanie

Postulowane zmiany w Ustawie Prawo o notariacie są niezbędne do usunięcia barier dyskryminujących osoby Głuche w dostępie do fundamentalnych usług prawnych. Kluczowe postulaty obejmują: umożliwienie samodzielnego przeczytania aktu notarialnego przez osobę Głuchą, eliminację obraźliwej i przestarzałej terminologii "głuchoniemy", przyznanie prawa wyboru tłumacza oraz przeniesienie kosztów tłumaczenia na Skarb Państwa.

Zmiany te są w pełni zgodne z duchem i literą krajowych przepisów o dostępności, w szczególności z Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz Ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się.

Ponadto, proponowane nowelizacje stanowią realizację zobowiązań międzynarodowych Polski wynikających z ratyfikacji Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, która promuje niedyskryminację, równość wobec prawa oraz dostęp do wymiaru sprawiedliwości i informacji dla wszystkich obywateli. Są one również spójne z ogólnounijnymi trendami w zakresie dostępności, wyznaczanymi przez Europejski Akt o Dostępności.

Wskazuje się na konieczność pilnego dostosowania polskiego prawa do standardów europejskich i międzynarodowych w zakresie praw osób z niepełnosprawnościami.

Opóźnienia w implementacji pełnej dostępności prowadzą do dalszego marginalizowania i dyskryminacji części społeczeństwa, utrudniając im pełne uczestnictwo w życiu prawnym i społecznym.

Wprowadzenie proponowanych zmian przyczyni się do stworzenia notariatu, który będzie w pełni inkluzywny, sprawiedliwy i dostępny dla wszystkich obywateli, niezależnie od ich potrzeb komunikacyjnych.

Taki notariat będzie odzwierciedlał wartości państwa prawa, szanującego godność i prawa każdego człowieka, oraz przyczyni się do budowania bardziej sprawiedliwego i dostępnego społeczeństwa, w pełni realizując zasady równości i niedyskryminacji zapisane w Konstytucji RP oraz w aktach międzynarodowych, takich jak Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, ratyfikowana przez Polskę 6 września 2012 roku.

Wdrożenie proponowanych zmian umożliwi wspieranie pełnej zdolności prawnej osób Głuchych – zgodnie z art. 12 Konwencji, który nakłada na państwa obowiązek zapewnienia wsparcia i ochrony tej zdolności.

Podsumowując, wdrożenie tych zmian uczyni notariat nowoczesną, sprawiedliwą i inkluzywną instytucją prawa, zapewniającą rzeczywistą równość poprzez eliminację barier komunikacyjnych i terminologicznych, zgodnie z art. 5, 12 i 13 Konwencji ONZ.

W rezultacie każda osoba głucha zyska pełny, samodzielny dostęp do usług notarialnych, co zagwarantuje jej autonomię, godność oraz poczucie bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projektodawca oświadcza, iż przyjęcie proponowanych zmian nie spowoduje stanu niezgodności prawa krajowego z prawem wspólnotowym.

Wyrażamy zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję.

Uprzejmie prosimy o pozytywne rozpatrzenie niniejszej petycji.

Z wyrazami szacunku,